

TRANSCRIPT VAN HET VRAGENHALFUUR VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 6 oktober 2022

Opening

De voorzitter: Welkom allemaal. Wordt deze nu uitgezonden? Nee, nog niet. We kunnen starten, denk ik. Ja. Van harte welkom bij het vragenuur. Een beperkt aantal raadsleden en twee leden van het college. Welkom allemaal.

1. Vragen voor het vragenuur

De voorzitter: Ik stel voor dat we gelijk beginnen. En de eerste vraag is van de ChristenUnie. De heer Visser, aan u het woord.

De heer F.Visser: Dank u wel, voorzitter. Deze week rijdt de intercity Haarlem-Alkmaar niet, volgende week weer wel. Maar door personeelstekort verdwijnt hij vanaf december zelfs helemaal, heel 2023. En reizigers uit Zandvoort moeten vanaf dan 's avonds en in het weekend altijd overstappen in Haarlem, op weg naar Amsterdam. En de intercity's van Haarlem naar Leiden en Amsterdam gaan met uitzondering van maandag, dinsdag en donderdag tijdens de spitsuren nog maar twee keer per uur rijden. Dus op alle andere momenten van de week, is een ongekende kaalslag van het Haarlemse openbaar vervoer. Bijna een halvering. En daar hebben we drie vragen over. Ten eerste: heeft het college de directie van NS al ter verantwoording geroepen en protest ingediend bij het ministerie over deze bijna halvering van het spooraanbod? En twee: is het college bereid Haarlemse werklozen te stimuleren bij NS te solliciteren voor een opleiding tot conducteur of machinist? En met NS op korte termijn afspraken te maken over een spoedig herstel van de dienstregeling, als het lukt vanuit Haarlem extra conducteurs en machinisten te leveren? Oftewel, hoe meer Haarlemse conducteurs en machinisten, hoe sneller de treinen terug. Kunnen we die deal maken? En vraag drie: ook bij Connexion zijn inmiddels tekorten en vallen in Haarlem regelmatig bussen uit. Ik stond zelf vorige week in Schalkwijk en de eerstvolgende drie bussen reden niet. Is het college bereid op dezelfde wijze als met NS ook in gesprek te gaan met Connexion en de provincie om ook daar te zorgen dat de dienstregeling snel weer wordt hersteld? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, dank, heer Visser voor deze vragen. Het college deelt uw zorgen. En het college deelt ook uw boosheid hierover. En in samenspraak met de Vervoerregio Amsterdam, de provincie Flevoland en natuurlijk onze provincie Noord-Holland is ook een pittige brief onderweg naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over een afname van het treinverkeer in deze drie gebieden. En deze zullen we doorzenden aan u als gemeenteraad. Daarnaast heb ik natuurlijk ook als wethouder kennismakingsgesprekken nog gepland staan ook met Connexion en NS de komende weken. Dus daar zullen we het natuurlijk ook onder de aandacht brengen. Want het is niet het OV wat we willen. We willen gewoon beter OV en er moeten nog meer mensen in gaan zitten. En daar is ook aanbod voor nodig. Dan het antwoord op vragen 2 en 3. Het college ondersteunt op dit moment al werkzoekenden uit Haarlem bij het vinden van betaald werk. Dit gebeurt in samenwerking met re-integratiepartners en het Werkgeversservicepunt, bij u ook wel bekend als WSP. Re-integratiepartners zoals het WSP onderhouden regelmatig contact met zowel Connexion als NS op het gebied van de vacatures. En bij elke vacature wordt gekeken welke werkzoekenden ervoor in aanmerking komen. Connexion neemt in november ook deel aan de

omgekeerde banenmarkt -wellicht bij u ook bekend, als raadslid- bij de WSP, het Werkgeversservicepunt, waarbij werkgevers zich aan werkzoekenden presenteren. Bij Connexxion worden met regelmaat werkzoekenden vanuit de regio Zuid-Kennemerland en IJmond gematcht op leer-werktrajecten voor buschauffeurs met baangarantie. Dus de ultra korte samenvatting ook daarbij is: working on it!

De voorzitter: Dank u wel. Er is nog behoefte aan een vervolgvraag, zie ik. Ga uw gang.

De heer F.Visser: Ja, voorzitter. Kijk, dat is mooi. Maar het mooiste zou zijn als we nog een deal eruit kunnen slepen. Dus als Haarlem het voor elkaar krijgt om wat meer mensen te werven, dat er dan ook wordt gezorgd dat dan als eerste in Haarlem de bussen en de treinen terugkomen.

Wethouder Van Leeuwen: Ja, volgens mij kent u beter dan het college de regelingen omtrent personeel en ook diensten, in zowel het busvervoer als het treinvervoer. Dus ,die houden zich over het algemeen slecht aan gemeentegrenzen. Ik zal hiernaar kijken. Zal hierover het gesprek ook aangaan. En ik denk ook dat het zeker voor deze mensen ook zo is. Zij zullen sowieso ook in Haarlem willen beginnen en niet in Enkhuizen. Dus ik denk dat de kans ook groot is dat zij graag werken voor de concessie Noord-Holland, of Zuid-Kennemerland is dat eigenlijk, natuurlijk. Maar ik zal hier aandacht voor vragen. Weet ik niet of dat helemaal direct een op een gaat lukken. Maar ik zal er in ieder geval aandacht voor vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar de vragen van de Actiepartij. De heer Trompetter, bent u al ingelogd?

De heer Trompetter: Jazeker, dank u wel. Wij dachten dat de PvdA er nog boven stond. Maar goed, geeft niet. Naar aanleiding van een werkbezoek in september aan het Grote Plein door mijn collega Van Leeuwen, en Lorentzplein, onder begeleiding van de omgevingsmanager van de aannemer, heeft Actiepartij enkele vragen. Op het Lorentzplein is een kleine drempel aangelegd. Bewoners ervaren deze drempel als onvoldoende om de snelheid van auto's, bromfietsen en scooters af te remmen. Bewoners hebben dan ook een zogenaamd verkeersmaatje geplaatst, om het verkeer te verzoeken de snelheid te verlagen. Ze zien graag dat het gehele kruispunt op het Lorentzplein verhoogd wordt aangelegd, zodat de verkeersnelheid wordt beperkt. En het veiliger wordt voor de spelende en overstekende kinderen. Vragen: is het college bekend met de wens vanuit de omwonenden? Vraag 1, dus. En vraag 2 is: ziet het college kans tegemoet te komen aan deze wens? En zo ja, nog tijdens de werkzaamheden van de aannemer op het Houtplein dit te realiseren? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Berkhout.

Wethouder Berkhout: Ja, dank u wel. Dank voor de vragen. Er is eerder melding binnengekomen over het harde rijden in de straat. Ik heb even gekeken naar het ontwerp. Er moet wel gezegd worden: de situatie voor de herinrichting was exact hetzelfde. Deze drempel lag er voorheen ook al. En op dit moment is de straat ingericht zoals op het d.o. is aangegeven. Er wordt op dit moment, zoals u ook zegt, ook nog wel gewerkt aan het Houtplein en de Wagenweg. En daardoor is er nu ook een verkeerssituatie dat er geen verkeer mogelijk is van Lorentzplein naar Houtplein. Dit betekent dat op dit moment het Lorentzplein anders gebruikt wordt dan in de eindsituatie. En dat is dan ook het antwoord op vraag 2. We willen op dit moment de situatie nog niet aanpassen. Een dergelijke aanpassing kost veel geld. En we weten ook nog niet of een aanpassing nu effectief is. Daarvoor moeten we eerst kijken hoe de situatie is als het Houtplein en de Wagenweg gereed zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat u behoefte heeft aan een vervolgvraag. Gaat uw gang, mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Ja. Mijn vervolgvraag zou zijn: als het dan niet aangepast wordt in de fysieke zin, komt dan deze straat ook in aanmerking voor 30-kilometer-zone? Bebording of iets dergelijks, als het allemaal klaar is bij het Houtplein?

De voorzitter: De heer Berkhout.

Wethouder Berkhout: Ik kijk even naar mijn collega-wethouder die straks een Plan van aanpak 30 in de commissie gaat bespreken. Weten wij wat de stand van zaken is? Is het Lorentzplein niet al 30? Volgens mij, maar hier moeten we eventjes kijken ... Misschien kunnen we dit meenemen even in de bespreking straks. Of u kunt het schriftelijk stellen. Maar ja, dat weet ik niet precies. Volgens mij is dit dan een 30-kilometer-situatie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is deze vraag afgerond. En dan ga ik naar GroenLinks, mevrouw Barten.

Mevrouw Barten: Dank u wel. De noodzaak voor energiebesparing op dit moment is heel groot, en zeker voor de komende winter. En ook Haarlem kan hieraan een bijdrage leveren. Uit een aantal technische vragen die we hebben gesteld, bleek dat er op verschillende vlakken wordt gewerkt aan besparende maatregelen. Maar dat er vooralsnog geen meetbare besparingsdoelen zijn opgesteld voor de komende maanden. Nou, ik zal niet helemaal ingaan op de technische vragen, maar we hebben wel gevraagd over verschillende aspecten. Dus aan de ene kant het gemeentelijk vastgoed en sportvoorzieningen en culturele voorzieningen. En aan de andere kant ook wat er met grootverbruikers onder bedrijven is besproken, en de verlichting in de openbare ruimte. Vraag aan het college: bent u het eens dat er een grote noodzaak is om energie te besparen komende winter? En wil het college toezeggen dat er in Haarlem een energiebesparingsplan komt met meetbare doelen, dat de komende maanden in werking zal treden? Voor verlichting in de openbare ruimte, voor de grootste verbruikers onder bedrijven, gemeentelijk vastgoed, sportvoorzieningen en culturele voorzieningen.

De voorzitter: Dank u wel. Nou, de eerste vraag lijkt mij bijna een open deur. Maar we gaan het zien. Dit is voor wethouder Berkhout.

Wethouder Berkhout: Dat klopt, voorzitter. Daar zijn wij het uiteraard als college mee eens. Er is grote noodzaak om energie te besparen komende winter. En inmiddels kunt u ook zien en ook dagelijks lezen dat energiebesparing onvermijdelijk is geworden voor vele bedrijven, instellingen en organisaties. En dat de urgentie denk ik wel nationaal en op Europees niveau zelfs wordt gevoeld. Dan de tweede vraag. Het college is op dit moment ook al druk bezig, en daarmee de organisatie, om in allerlei vormen energiebesparing te realiseren, dan wel te stimuleren waar alleen dat laatste mogelijk is. Het college is van mening dat energiebesparingsplannen niet altijd het leidende instrument hierin zijn of hoeven te zijn. En wijzelf als gemeente ook niet altijd aan zet zijn om dit instrument in te zetten. We hebben als gemeente een Routekaart Duurzaamheid vastgesteld, waarin onze aardgasvrije, circulaire en klimaatbestendige ambities in de tijd zijn uitgezet. En middels uitvoeringsplannen, maar ook contracten worden geïmplementeerd. En daar zit standaard energiebesparing in, ook vanuit de CO₂-reductiegedachte. Ik geef u een aantal voorbeelden van implementatie van onze doelstellingen in de aanpakken. Voor de openbare verlichting doen we dit met verledden. Overigens zijn wij de, kwam ik laatst trouwens ook achter, de grootste gemeente qua hoever wij staan met het verledden van onze openbare verlichting. We zitten op bijna 80% van de verlichting in de openbare ruimte. En daarmee zijn wij de vierde gemeente van het land, maar de grootste gemeente qua omvang die dat doen. Dat is denk ik een mooie stap. Dus daar hebben we al veel energie mee bespaard, om maar zo te zeggen. En we hebben net de nieuwe OV-, VRI-, groot- en dagelijks onderhoudscontracten aanbesteed. En daarin zijn de duurzaamheidseisen van de gemeente opgenomen. En daar moeten de inschrijvers dus ook aantonen hoe zij besparen op energie bij beheer. Dus dat nemen we ook mee. Voor het

eigen vastgoed geldt dat je energie bespaart door bouwkundige aanpassingen, of gebouwinstallaties te verduurzamen. Gelukkig heeft de raad vorig jaar het Plan van aanpak Verduurzaming Vastgoed vastgesteld. En hierin zijn analyses naar energieverbruik gedaan en hebben we voorstellen voor verduurzaming voor panden opgenomen. Hier zijn we druk mee aan de slag. Maar bij de sportvoorzieningen is het beheer en de exploitatie, laten we dat door SRO uitvoeren. En zij implementeren de doelstellingen van de Routekaart Duurzaamheid in programma's van eisen voor verduurzaming. En daarnaast is het ook goed om te weten dat SRO dit jaar een meerjarig investeringsprogramma maakt, waarin uiteraard energiebesparende maatregelen en verduurzaming onderdeel van zijn. En in de tussentijd zijn er wel een aantal energiebesparende maatregelen getroffen. Het verlagen van de temperatuur van het zwembad, de temperatuur binnen de gebouwen en ook hier het aanbrengen van led-verlichting. Ten slotte tot bedrijven: zij zijn zelf aan zet om hun energiebesparing, om daaraan te werken. Ze zullen uiteraard de urgentie voelen. Hoe wij als gemeente hen stimuleren, is middels de gratis energiescans -meer dan tweehonderd uitgegeven dit jaar- onderzoek en adviezen. En ook hebben we in samenwerking met de provincie Noord-Holland een Energiebesparingsakkoord vastgesteld, waarin de Omgevingsdienst IJmond aan zet is. En ik kan u als bestuurder van de Omgevingsdienst IJmond aangeven dat wij daar gisteren een aanvullende subsidieaanvraag voor één miljoen hebben ingediend, om ook hier bedrijven te faciliteren hun energieverbruik te reduceren.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft nog behoefte aan een vervolgvraag? Ja, mevrouw Barten.

Mevrouw Barten: Ja, heel fijn dat er al zoveel gebeurt. De Routekaart Duurzaamheid die is natuurlijk wel gemaakt voordat de energiecrisis een dermate hoge urgentie had als dat hij op dit moment heeft. En ik hoor nog niet, voor al deze categorieën, dat er ook nu echt de komende maanden maatregelen worden genomen. Klopt dat?

De voorzitter: Gaat uw gang.

Wethouder Berkhout: Volgens mij, in alle voorbeelden hoort u dus ook, dat op dit moment daaraan wordt gewerkt. Wij verwachten ook dat daar op dit moment -ook bij de partijen waar wij niet zelf aan zet zijn- daar ook hard aan wordt gewerkt. En daar stimuleren we dat. Ik denk dat we als gemeente kunnen zeggen: wij waren daar al voortvarend in. En wij zetten dat dus door -die voorsprong, zie de led-verlichting- ook in de praktijk om. Dus volgens mij zijn wij daar wel op dit moment mee bezig en wordt die urgentie goed gevoeld. Dus dat zou het antwoord zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de volgende vraag. De heer Abbasi is inmiddels binnen, van de Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

De heer Abbasi: Ja, dank u wel, voorzitter. En dank dat, ondanks dat ik te laat kwam, ik mijn vraag nog mag stellen. Ja, de vraag is aan de burgemeester. Dus ik weet niet die van de wethouders ... Mijnheer Van Leeuwen, zie ik, oké.

De voorzitter: Wethouder Van Leeuwen, ja.

De heer Abbasi: De afgelopen paar weken zijn in Iran Iraanse demonstranten, en dan met name Iraanse vrouwen, met gevaar voor eigen leven aan het demonstreren tegen onderdrukking en repressie door het Iraanse regime. En de aanleiding daarvan is de dood van een 22-jarige vrouw die haar hoofddoek niet goed op had. En daarom dusdanig is mishandeld door de moraalpolitie dat ze is komen te overlijden. En ondertussen, na die drie weken demonstraties, zijn er meer dan 150 mensen overleden. Waarvan ook een groot gedeelte

kinderen. En dat is natuurlijk heel verschrikkelijk en we proberen daar ook heel veel aandacht voor te vragen. Gelukkig zie ik ook dat de gemeente Amsterdam, de gemeente Rotterdam en onder andere ook de gemeente Utrecht zich solidair hebben getoond aan de demonstranten. Dus mijn vraag is: zijn er mogelijkheden dat Haarlem ook zoiets doet? En als dat mogelijk is, waar wordt dan aan gedacht?

De voorzitter: Dank u wel. Ja, de burgemeester is niet aanwezig. Dus de heer Van Leeuwen zal uw vraag beantwoorden.

Wethouder Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Het college is uiteraard solidair met de Iraanse demonstranten en we zullen onderzoeken hoe we dit kunnen uiten.

De voorzitter: Kort maar krachtig. Daar nog een vervolgvraag op?

De heer Abbasi: Ja, ik denk daar graag aan mee, als daar behoefte aan is.

De voorzitter: Mooi aanbod, dank u wel.

De heer Van den Raadt: Vervolgvraag, voorzitter.

De voorzitter: U heeft een vraag? Gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, bij dit onderwerp is natuurlijk het probleem dat bij de islamitische regering het symbool is om de hoofdbedekking af te werpen en een stuk van je haar af te knippen. Dat stuk haar dat knip ik hier nu af. Maar, is het college bereid om ook aan de mensen in Haarlem de oproep te doen om de islamitische hoofdbedekking af te doen uit protest tegen Iran?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Leeuwen. Ja, u hoeft niet heel erg veel van uw haar af te knippen, maar... Een antwoord.

Wethouder Van Leeuwen: Ja, ik wilde de grap zelf ook maken, doordat bij mij inderdaad weinig te knippen valt, los van mijn baard. Ja, op deze vraag heb ik geen antwoord. Zal ik heel eerlijk zijn.

De voorzitter: Prima, dan hebben we hiermee deze vraag afgerond. Dan kijk ik eventjes of de heer Amand of de heer Van den Raadt de vraag van Trots Haarlem gaat stellen. Ik zie dat dat de heer Amand is. Gaat uw gang.

De heer Amand: Dank u, voorzitter. Kan het college onderzoeken hoe het staat met de burn-out van de Haarlemse jongeren?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Ja, dank voor de vraag. Wij hebben het hier uitgebreid over gehad in de Raadscommissie Samenleving afgelopen donderdag. Daar hebben we de GGD Gezondheidsmonitor Jeugd besproken. En zoals ook daar gezegd, het college doet hier onderzoek naar. In de Gezondheidsmonitor wordt uitgebreid gevraagd naar de mentale gezondheid van jongeren. En zo wordt onder andere gevraagd over depressieve gevoelens en ook over stress. Dit zijn goede indicatoren om een idee te krijgen of de kans op een burn-out onder jongeren toe- of afneemt. En zoals ook in de Raadscommissie uitgebreid toegelicht, zijn er tal van preventieve maatregelen gaande. Ook maatregelen als het al niet goed gaat met jongeren, om te proberen dit te verbeteren.

De voorzitter: De heer Amand, dit roept een vervolgvraag op.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Eén vervolgvraag eigenlijk. Kunnen wij de uitslag, als u die heeft, ook krijgen van u? Dat u zegt het onderzoek is gebeurd, gestart, geëindigd. Hoeveel Haarlemse jongeren er met een burn-out kampen eigenlijk? Dus kunt u dat ook gaan vertellen, en op welke termijn?

De voorzitter: Wethouder Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Ja, ik snap uw vraag niet zo goed. Want u hééft de Gezondheidsmonitor Jeugd ontvangen. En die krijgt u ook, zodra die weer gereed is, ontvangt u dit weer. Dit hebben we in de Raadscommissie Samenleving besproken vorige week. Dus volgens mij vraagt u iets wat u al heeft ontvangen.

De heer Amand: Nog één vraag, wethouder.

De voorzitter: Dan wou ik het hierbij laten, mijnheer Amand.

De heer Amand: Mag ik nog één korte vraag? Eén korte vraag?

De voorzitter: Die kunt u op een andere manier stellen. Ik wilde nu door naar de volgende vraag. Dat is van ChristenUnie. U begint met een trein en u eindigt met een trein. Gaat uw gang.

De heer F.Visser: Dank u wel, voorzitter. De nachttrein Haarlem-Amsterdam die is niet opgenomen in het nieuwe programma van eisen voor de nieuwe vervoersconcessie voor het hoofdrijnet. En dit betekent dus dat Haarlem de komende jaren die nachttrein zelf zal moeten blijven betalen. Volgende week, dat staat hier op papier, maar het is nu inmiddels uitgesteld. Over een paar weken -dus de wethouder heeft iets meer tijd- is het debat over de concessie in de Tweede Kamer. En is het college bereid vóór dit debat een lobbybrief te sturen naar de Tweede Kamer, bij voorkeur samen met andere steden die ook behoefte hebben aan aansluiting op het nachtnet in het weekend?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Dit onderwerp is al onder de aandacht gebracht bij onze public affairs-mensen van de Metropoolregio Amsterdam. En daarnaast willen wij als college ook een lobbybrief sturen naar de Tweede Kamer. Het uitstel helpt om het ook nog samen met andere partijen te doen. Dus we kunnen het in ieder geval als college van Haarlem doen. Maar gezien het feit dat we nu wat meer tijd hebben, kunnen we ook kijken wie daar nog meer mee willen doen. Dat zullen we onderzoeken. Dus ja, wij zijn van harte bereid om die brief te sturen.

De voorzitter: Dank u wel voor uw antwoord.

Sluiting

De voorzitter: En daarmee zijn we tot het eind gekomen van dit vragenuur. Dank u wel.